

Gemeente Nijkerk – Kort verslag vergadering raadscommissie I van 18 maart 2024

Aanvang 20.00 uur, Raadzaal Stadhuis Nijkerk

Aanwezig: de voorzitters: M. van Veen (tot en met agendapunt 2) en I.H. Moes (vanaf agendapunt 3), de commissiegriffier: I.P. van der Wielen-Bakker; de leden: M.J. Aman (ChristenUnie-SGP), T.J. Blankesteijn (CDA), H.J. Bokkers (CDA), P.C.J. Collignon (De Lokale Partij), J.J.W. Hofman (CDA), T.G. Kortink (PRO21), M.T. Lanting-van Rhee (ChristenUnie-SGP) – vanaf 21.15 uur, P.M.C. van Loozen (De Lokale Partij), C.E.J. van Manen (Forum voor Democratie), H. Meijer (CDA), I.H. Moes (PRO21) – tot en met agendapunt 2, J. van Putten (ChristenUnie-SGP), L.W. Rakhorst (CDA) – vanaf 20.05 uur, N.G. Staal (VVD), M.C. van der Stelt (VVD), M. van Veen (PRO21) – vanaf agendapunt 3, B. Veldhuizen (CDA). Namens het college is aanwezig: wethouder M. Broekman-van der Pers, burgemeester G.D. Renkema, wethouder A.M.W. Rohen, wethouder C.J. Windhouwer met als ambtelijke ondersteuning E. van de Pol (agendapunt 2).

1. Opening en vaststelling van de agenda

Aan de voorlopige agenda zijn drie onderwerpen toegevoegd welke zijn doorgeschoven vanuit raadscommissie I van donderdag 14 maart 2024:

- Kaderbrief 2025 Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (dit wordt agendapunt 3)
- Regionale samenwerking (dit wordt agendapunt 4)
- Mededelingen van raad en college (dit wordt agendapunt 5)

De agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

2. Ombuigingen Kadernota 2025

De bespreking vindt plaats aan de hand van de door het college gestelde vragen in de consultatienotitie. Hierbij geven de commissieleden hun reactie en stellen zij vragen aan elkaar en aan de portefeuillehouder.

De heer Blankesteijn (CDA) geeft aan blij te zijn met de consultatie. De confrontatie met financiële tekorten vraagt om keuzes en een goed financieel beleid ziet hij als een vorm van rentmeesterschap. Verder bedankt hij het college en de ambtelijke organisatie voor de goede stukken, dit stelt de raad in staat om vroegtijdig richting mee te geven.

De heer Van Putten (ChristenUnie-SGP) geeft aan te accepteren wat er financieel gaat komen, maar hij hoopt op een tegemoetkoming vanuit Den Haag. Verder vraagt hij zich af of er echte ombuigingen voorgesteld worden of dat het een efficiëntere wijze van budgetteren is.

Mevrouw Moes (PRO21) geeft aan blij te zijn met het zorgvuldig proces en de rol voor de samenleving en de raad daarin zodat er nu keuzes gemaakt kunnen worden.

De heer Collignon (De Lokale Partij) geeft aan dat de gemeente de afgelopen jaren steeds sober begroot heeft, wat volgens hem goed is. Wel constateert hij dat de gemeente niet echt in eigen vlees snijdt.

De heer Van der Stelt (VVD) geeft aan positief te zijn over de manier waarop de mogelijkheden voor ombuigingen zijn gepresenteerd. In hoofdlijn kan hij zich vinden in het basisscenario hij geeft hiervoor zijn complimenten aan het college.

Mevrouw Van Manen (Forum voor Democratie) geeft aan dat de communicatie en participatie fijn en duidelijk zijn en bedankt het college hiervoor.

Vervolgens geven de commissieleden hun reactie op de in de consultatienotitie gestelde vragen:

1. Kunt u zich vinden in de wijze waarop in bijlage 1 'Memo Ombuigingen' de criteria voor de Kadernota 2025 is geschetst?

Deze criteria zijn;

- Aframen van budgetten (realistisch begroten) door correcties op posten door te voeren. Zo wordt minder ruim begroot.
- Bij besparingsmogelijkheden nemen we maatregelen die zo min mogelijk gevolgen hebben voor onze inwoners.
- Leges verhogen waar het onze inwoners zo min mogelijk raakt, zoals de forensenbelasting, toeristenbelasting.

- De participatie-uitkomsten zijn meegenomen.

De commissieleden geven aan dat zij zich kunnen vinden in de gestelde criteria.

2. Kunt u aangeven hoe u kijkt naar de voorgestelde ombuigingsmogelijkheden, zoals is voorgesteld in het basisscenario (= scenario A 'Ombuigen zonder verhoging van inkomsten/OZB')?

De heer Collignon (De Lokale Partij) geeft aan dat hij graag een groter beroep op de algemene reserves zou willen doen. Verder vraagt hij om te bezuinigen op de formatie door gebruik van nieuwe technologie zoals AI. Ook zou hij graag zien dat het bestaand beleid op vrije tijds economie behouden blijft en er een actief beleid gevoerd wordt om de binnenstad aantrekkelijker te maken.

De heer Blankesteijn (CDA) vraagt zich vervolgens af hoe realistisch het voorstel om nieuwe technologie in te zetten als bezuiniging is en hij vraagt naar de onderbouwing daarvan. Mevrouw Moes (PRO21) sluit daarop aan en vraagt naar de dekking van de opstart en implementatiekosten van het voorstel.

De heer Collignon (De Lokale Partij) verwijst hiervoor naar een onderzoek wat hiernaar gehouden is bij de gemeente Voorne aan Zee.

Vervolgens geeft de heer Collignon (De Lokale Partij) aan dat hij het niet eens is met de verhoging van de parkeerkosten en niet wil bezuinigen op loket Hoevelaken en het sociaal domein. Verder zou hij graag een onderbouwing zien van punt 18p bij de niet voorgestelde maatregelen, de harmonisatie arbeidsvoorwaardenbeleid.

De heer Blankesteijn (CDA) reageert hierop met de oproep om bij deze consultatie richting mee te geven aan het college en het realiteitsgehalte van de potentiële ombuigingen die de heer Collignon (De Lokale Partij) voorstelt mee te nemen, deze lijken hem niet verstandig.

De heer Collignon (De Lokale Partij) geeft aan deze dekking te vinden in een groter beroep op de algemene reserves, bezuinigen op de formatie en het afschaffen van de parkeerkosten. Hij wil het college speerpunten en voor hem belangrijke elementen meegeven.

De heer Blankesteijn (CDA) roept nogmaals op om realistische voorstellen voor de langere termijn mee te geven. Mevrouw Moes (PRO21) sluit zich hierbij aan en vraagt zich af hoe de parkeertarieven in dit verhaal passen. De heer Staal (VVD) voegt hieraan toe dat een verlaging van parkeertarieven geen dekking kan zijn voor de gemeentefinanciën.

De heer Van der Stelt (VVD) vraagt, bij paragraaf 16c de overige heffingen bij parkeren, om scenario's uit te werken en hierbij de mogelijke overname van de exploitatie van de parkeergarage Oosterpoort mee te nemen en voor integrale afweging aan te bieden aan de raad.

Mevrouw van Manen (Forum voor Democratie) geeft aan dat zij de mogelijkheden duidelijk uitgeschreven en begrijpelijk vindt.

De heer Blankesteijn (CDA) geeft aan akkoord te gaan met veel voorgestelde ombuigings-mogelijkheden en blij te zijn dat een OZB verhoging niet nodig is. Ook het incidenteel inzetten van de reserves vindt hij verdedigbaar om zo de zwaarste jaren door te komen.

De heer Collignon (De Lokale Partij) vraagt om en toelichting hierop. De heer Blankesteijn (CDA) geeft aan dat het incidenteel mogelijk is om de algemene reserves te benutten maar dat je niet structurele lasten kunt dekken met incidenteel geld.

Verder geeft de heer Blankesteijn (CDA) aan dat veel voorstellen in lijn zijn met wat de raad eerder gevraagd heeft.

De heer van Putten (ChristenUnie-SGP) kijkt uit naar het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) om ambities eventueel terug te draaien en af te wegen. Verder geeft hij aan dat er terecht geïnvesteerd wordt in de ambtelijke organisatie om deze op peil te brengen en te houden. En kan hij zich vinden in de financiële bedrijfsvoering zoals voorgesteld om te besparen en gaat hij akkoord met het voorstel om een deel van de reserves hiervoor in te zetten. Hij vraagt hoe andere fracties aankijken tegen het verlagen van de beeldkwaliteit van A naar B. Wat hem betreft zou dit behouden moeten worden, eventueel met verhoging van de OZB.

Mevrouw Moes (PRO21) geeft aan dat het basisscenario wat haar betreft realistisch is, niet om wat het kost maar om wat het waard is.

3. Zijn er ombuigingsmogelijkheden die niet uw voorkeur hebben om te betrekken bij de Kadernota 2025, of die u mist, zoals voorgesteld in het basisscenario?

De commissieleden geven unaniem aan dat zij niet willen bezuinigen door middel van de voorgestelde ombuiging in paragraaf 4.2 bij 14d: Het bijstellen van de beeldkwaliteit van de openbare ruimte van A naar B.

De heer Van der Stelt (VVD) geeft hierbij aan dat hij het onderhouden van de openbare ruimte als een basistaak van de gemeente ziet en dat dit ook zo wordt ervaren door inwoners. Verder stelt hij voor om van de niet aanbevolen ombuigingsmogelijkheden een besparing te realiseren op de samenwerkingsverbanden (18a en f) en de gesprekken buiten de deur (18al huisvesting sociaal team). Ook vraagt hij om de klimaatkamer af te schaffen (18g) en om dit niet te financieren onder het rioolrecht maar onder

de OZB waarmee een besparing beter in kaart gebracht kan worden en verwerkt kan worden in de kadernota.

Mevrouw Van Manen (Forum voor Democratie) sluit zich aan bij de heer Van der Stelt (VVD) wat betreft de samenwerkingsverbanden en de klimaatkamer.

De heer Blankesteyn (CDA) sluit zich aan bij de opmerking van de heer Van der Stelt (VVD) over de financiering van de klimaatkamer vanuit het rioolrecht, dit zou hij eveneens graag anders zien en willen betrekken bij de ombuigingen. Verder stelt hij voor om op meer plekken in de begroting consequent scherper te begroten zoals nu voorgesteld wordt bij de Bijdrage Wet verplichte GGZ (18ai).

De heer Van Putten (ChristenUnie-SGP) geeft als aandachtspunt bij de beeldkwaliteit nog mee dat dit eventueel vanuit een verhoging van de OZB gedekt zou kunnen worden, maar fijn als dit niet nodig is.

Mevrouw Moes (PRO21) geeft bij de beeldkwaliteit als extra punt aan dat het goed zou zijn om aan de voorkant duidelijk te maken wat de keuzes en de kosten van de beeldkwaliteit zijn. Verder benoemt zij dat de klimaatkamer de afgelopen jaren wel een positieve bijdrage heeft geleverd, en stelt zij de vraag hoe lang je zoiets moet blijven doen. Ook geeft zij aan geen principiële bezwaar tegen het verhogen van de OZB te hebben. Als aandachtspunt geeft mevrouw Moes (PRO21) mee dat inzet op preventie belangrijk is, volgens haar is voorkomen beter dan genezen en zij vraagt wat minder investeren in preventie op de lange termijn gaat kosten. Ook vraagt zij aandacht voor het rekenkamerrapport over inclusie, mocht de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport niet te realiseren zijn binnen de reguliere dienstverlening dan verwacht zij daar een raadsvoorstel voor te ontvangen.

De heer Collignon (De Lokale Partij) sluit zich aan bij mevrouw Moes (PRO21) wat betreft de beeldkwaliteit en het duidelijk maken van de verwachtingen hierin. Ook sluit hij aan bij mevrouw Moes (PRO21) wat betreft haar opmerking over de klimaatkamer en geeft hij daarbij aan de vrijwilligers die hierin meewerken niet tekort te willen doen. Wat betreft de financiering van de klimaatkamer sluit hij zich aan bij de eerdere opmerking hierover van de heer Van der Stelt (VVD).

De heer Collignon (De Lokale Partij) vraagt nogmaals welke ruimte er is om af te wijken bij punt 18p 'de harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden'. Als laatste geeft hij aan de OZB niet te willen verhogen.

4. Zijn er aandachtspunten die u wilt mee geven over de wijze waarop de participatie-uitkomsten betrokken kunnen worden bij het opstellen van de Kadernota 2025?

Mevrouw Van Manen (Forum voor Democratie) geeft aan het vooral belangrijk te vinden dat er niet bezuinigd wordt op wat de inwoners belangrijk vinden. Zij vraagt om de uitkomst van de participatie als signaal te zien en roept op om daar iets mee te doen.

De heer Blankesteyn (CDA) spreekt zijn complimenten uit voor de inzet op participatie.

De heer Van Putten (ChristenUnie-SGP) geeft aan positief te zijn over de manier waarop inwoners betrokken zijn bij de ombuigingen, hij geeft aan verder geen aandachtspunten te hebben.

Mevrouw Moes (PRO21) geeft aan blij te zijn met het proces van de participatie en dat er tijdens het proces geleerd en aangepast is. De uitkomst hiervan staat wat haar betreft goed in het participatieverslag.

De heer Collignon (De Lokale Partij) spreekt zijn complimenten uit voor de participatie en geeft aan dat dit volgens hem het begin van iets moois is en een opmaat voor meer participatie en het betrekken van burgers bij belangrijke kwesties.

De heer Van der Stelt (VVD) sluit aan bij de door de overige commissieleden gegeven complimenten.

5. Welke overige aandachtspunten wilt u ons meegeven voor het opstellen van de Kadernota 2025 en de keuze scenario's?

De heer Blankesteyn (CDA) geeft als aandachtspunt mee om scherp te begroten en de beschikbare ruimte dan vooral ten gunste van onze inwoners te gebruiken.

De heer Van Putten (ChristenUnie-SGP) geeft nog aan dat wat hem betreft een OZB verhoging pas toegepast zou moeten worden als andere mogelijkheden uitgeput zijn of als inwoners er concreet wat voor terugkrijgen, zoals bijvoorbeeld het onderhoudsniveau van de openbare ruimte. Hij pleit voor creatieve mogelijkheden om een OZB verhoging te voorkomen als eerste keuze.

Mevrouw Moes (PRO21) sluit aan bij de heer Blankesteyn (CDA) wat betreft zijn aandachtspunt om scherp te begroten. Verder vraagt zij nog naar voorstellen voor ombuigingen in het ruimtelijk domein, deze missen volgens haar in het lijstje.

De heer Collignon (De Lokale Partij) vraagt naar de impact van de meicirculaire en of deze meegenomen wordt in het voorstel. Verder roept hij op om in contact te blijven met de VNG en vraagt hij om de raad periodiek op de hoogte te houden van het landelijke probleem over de gemeentefinanciën.

De heer Van der Stelt (VVD) sluit aan bij de oproep van de heer Collignon (De Lokale Partij) en voegt daaraan toe om gebruik te maken van het ambtelijk netwerk om te kijken wat andere gemeente met de ombuigingsuitdaging doen.

Mevrouw van Manen (Forum voor Democratie) geeft aan geen aandachtspunten meer te hebben naast wat al benoemd is.

De voorzitter concludeert dat er een schriftelijke reactie volgt op de uitleg van de beperkte ruimte in de harmonisatie van de arbeidsvoorwaarde (punt 18p).

Verder concludeert hij dat de vragen voldoende zijn besproken en dat er diverse aandachtspunten zijn meegegeven aan het college. De inbreng zal worden uitgewerkt bij de Kadernota 2025.

6. Kaderbrief 2025 VGGM

De commissieleden geven aan over welke punten zij nog met elkaar willen spreken. Deze bespreekpunten worden behandeld. Daarbij geven de commissieleden hun reactie en stellen vragen aan elkaar en aan de portefeuillehouder.

Tijdens de bespreking wordt onder meer gesproken over:

- De zin van een reactie (betrekkelijk korte periode om te reageren, dit wordt meegenomen richting de begroting van de VGGM)
- De bijdrage vanuit regionale samenwerkingsverbanden aan de bezuinigingsopgave (bij eerdere kaderbrieven van samenwerkingsverbanden is hiertoe opgeroepen, de commissieleden geven aan dat in dit geval niet te willen doen).
- De wens om PTSS te erkennen als landelijke beroepsziekte voor de brandweer (hiervoor is een meerderheid van de veiligheidsregio's nodig). Mevrouw Lanting-van Rhee (ChristenUnie-SGP) geeft aan te overwegen hierover een amendement in te dienen tijdens de raadsvergadering.

Het voorstel blijft wat de commissie betreft met debat geagendeerd staan voor de raadsvergadering van 28 maart 2024.

7. Regionale samenwerking

Er zijn geen mededelingen.

8. Mededelingen van raad en college

Er zijn geen mededelingen.

9. Sluiting

De vergadering wordt om 21.50 uur gesloten.

Opgesteld te Nijkerk op 26 maart 2024.

De commissiegriffier, I.P. van der Wielen-Bakker
De voorzitters, M. van Veen en I.H. Moes